

ційних даних щодо інвестиційних ресурсів включено особливості території, але з визначенням відповідної інформаційної складової, зокрема: сукупні ресурси земельної території; характеристики продуктивності; можливість відтворення ресурсів та населення; надходження зовнішніх інвестицій у регіон; інші властивості регіону.

Узагальнення і розповсюдження інформації про результати формування інвестиційних відносин належить до прерогативи системи регіонального управління міста, району, держави, що збігається з об'єктивною вимогою інформаційної прозорості інвестиційного простору та розглядається як чинник зміцнення національної безпеки країни. Особливості функціонування інвестиційного простору залежать від рівня інвестиційної активності місцевих органів влади та управління; ступеня економічної зацікавленості посадових осіб органів місцевого управління та суб'єктів інвестиційних відносин; участі чи відмови громадськості брати участь в інвестиційних процесах з боку громадських організацій, неформальних утворень регіонального рівня.

Управління інвестиціями сприяє активізації господарської діяльності. Різноманітність приватних інтересів призводить до суттєвих розбіжностей у структурі зовнішнього управління інвестиційною діяльністю з боку приватних інвесторів та до руйнування балансу інтересів. Після цього один суб'єкт інвестиційних відносин втрачає вплив на об'єкт, тобто залишається поза інвестиційним простором. Наявність управляючої ланки у системі «інвестор — об'єкт інвестицій» чи «інвестор — інвестор» дозволяє узгоджувати інтереси суб'єктів інвестиційного простору і підтримувати баланс інтересів.

УДК 351.712

С. В. Тринчук

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ДЕРЖАВИ

У світовій практиці виділяють дві принципово різні як по методиці, так і по глибині змін схеми інституційних перетворень, що відбуваються, у сфері відносин держави і приватного бізнесу, зокрема, й на умовах партнерства (так зване Public Private Partnerships чи державно-приватне партнерство (ДПП)).

Перша є структурною адаптацією наявного інституційного середовища до цілей, що змінилися, пріоритетів і умов економічної діяльності держави (переважно в розвинених країнах та країнах Латинської Америки). Друга схема пов'язана з формуванням по суті «з нуля» інститутів, які відповідають ринковій економіці і новому місцю держави в господарському житті. Ця схема реалізується в колишніх соціалістичних країнах, на пострадянському просторі, в деяких країнах, що розвиваються [1, с. 78].

Форми ДПП дуже різноманітні. Більш того, необхідно відзначити, що можливі і практично реалізуються самі різні комбінації базових правових і організаційних принципів.

Основними формами державно-приватного партнерства є наступні: концесії; контракти; угоди про розділ продукції; договори оренди; договори лізингу; спільні підприємства (участь у капіталі).

В Україні, державно-приватне партнерство повинне стати одним із стратегічних напрямів розвитку і модернізації об'єктів сучасної інфраструктури. Враховуючи досвід зарубіжних країн, для застосування ДПП — проєктів можна рекомендувати наступні галузі:

1. Транспортна інфраструктура. Україна — найбільший транспортний вузол Європи, через який проходять міжнародні вантажні і пасажирські потоки. Транспортний комплекс включає всі види перевезень: морські, річкові, залізничні, автомобільні, авіаційні і трубопровідні.

Основні напрями в Україні зараз — це розвиток автомобільних доріг, взагалі транспорту, аеропортів. Це пов'язано з державною програмою підготовки до проведення Чемпіонату Європи по футболу — Євро 2012. Ця державна програма передбачає залучення значних інвестицій.

Питання залучення інвесторів для будівництва автомобільних доріг у нас давно вирішуються, вирішуються законами про концесії на будівництво і експлуатацію автомобільних доріг, які прийняті більше 10 років тому. Досить згадати першу автомобільну дорогу, яка була здана в концесію, — це на території України 84 км. транспортного коридору Львів — Краків. Це був перший, достатньо успішний досвід. Поки інші приклади привести досить складно, не дивлячись на те, що через Україну проходять кілька транспортних коридорів. На сьогоднішній день, важливе завдання вирішити якнайшвидше будівництво європейських транспортних коридорів № 3, 5 і 9 із застосуванням механізмів ДПП.

2. Туристська індустрія. Для забезпечення ефективного приїому туристів в Україні необхідно створити інфраструктуру, яка б відповідала сучасним міжнародним стандартам. Вирішення да-

ного завдання можливе за умови залучення українських і іноземних інвестицій для будівництва і реконструкції об'єктів туристської інфраструктури. ДПП актуально в процесі підготовки до проведення Євро-2012 в Україні, і подальшому обслуговуванні в секторах туристської індустрії: будівництво/реконструкція об'єктів готельної індустрії, підвищення рівня обслуговування на всіх підприємствах туристської інфраструктури, розвиток і освоєння туристсько-рекреаційних зон тощо.

3. ЖКГ — у вересні 2009 року затверджена концепція розвитку ДПП у житлово-комунальному господарстві України. Житлово-комунальна сфера найбільш відповідає вимогам, де можуть бути реалізовані порівняно невеликі пілотні проекти з невеликими інвестиціями. В даний час в об'єктах і мережах ЖКГ в Україні існують великі втрати матеріальних та фінансових ресурсів. Усунення цих втрат за рахунок ефективного менеджменту та експлуатації потужностей, крім вирішення проблем галузі також матиме цінний демонстраційний ефект, переконуючи в перевагах ДПП державні органи, приватний сектор та громадськість.

4. Наступні кроки реалізація ДПП у сфері охорони здоров'я та освіти. В Україні існує необхідність будівництва, реконструкції, модернізації лікарень, поліклінік і інших лікувальних комплексів, будівництва і реконструкції учбових закладів, модернізації шкіл і вузів. Розвиток даних напрямків вимагає великих фінансових вкладень, у зв'язку з чим найоптимальнішим бачиться залучення приватного сектора для реалізації гуманітарних програм на основі партнерства з державою.

Успішне впровадження ДПП, на наш погляд, це наявність державної підтримки програми розвитку ДПП, розвиток законодавчої бази і формування інституційної і інформаційної структури для реалізації ДПП.

У першу чергу необхідно налагодити обмін досвідом і налагодження контактів у сфері ДПП. Тут потрібно відзначити декілька напрямів:

— перше це співпраця із зарубіжними спеціалізованими організаціями по питаннях ДПП;

— друге, це співпраця з міжнародними організаціями такими, як Всесвітній банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, спеціалізовані організації ООН, такі як Європейська економічна комісія, Комісія по праву і міжнародній торгівлі;

— третій напрям, це співпраця з консалтинговими компаніями, які мають значний досвід в царині ДПП.

По-друге, опрацювання світової практики реалізації партнерства держави і бізнесу в різних сферах, з пошуком оптимальної моделі, яка може бути використана при формуванні партнерських відносин в Україні.

По-третє, завдання Держави в сфері впровадження ДПП це: законодавче закріплення механізмів ДПП; реалізація пілотних проектів ДПП; створення відповідних державних інститутів.

По-четверте, широка інформаційна підтримка ДПП — конференції, круглі столи, залучення ЗМІ до роз'яснювальної роботи щодо переваг які дає застосування механізмів ДПП при реалізації інфраструктурних проектів.

Література

1. *Матвеев Д. Б.* Государственно-частное партнерство: зарубежный и российский опыт. — СПб.: Наука, 2007.

2. *Т. Санникова.* Фундаментальная предпосылка — можно ли вести бизнес с этим государством? URL:http://old-opec.hse.ru/point_doc.asp?d_no=56613.

3. *Гладов А. В., Исупов А. М., Мартышкин С. А., Прохоров Д. В., Тарасов А. В., Тюкавкин Н. М., Цлаф В. М.* Зарубежный опыт реализации государственно-частного партнерства: общая характеристика и организационно-институциональные основы // Вестник СамГУ. — 2008. — № 7(66). — С.41. URL: <http://vestnik.ssu.samara.ru/gum/2008web7/econ/2/GladovIsupov.pdf>.

УДК 338.1:316.476

Ю. М. Уманців

КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА У СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВИ

Світова криза актуалізувала пошук відповідей на питання про теоретичне переосмислення напрямів узгодження конкурентної політики із іншими видами економічної політики держави. Проблема співвідношення конкурентної та промислової політики тривалий час перебуває у центрі уваги як теоретичних дискусій, так і практики функціонування органів державного управління. Доволі часто визнається домінуюча роль промислової політики як головного чинника досягнення стійкого економічного зрос-